

ÀLVAR SUÑOL

BETTY JEAN CRAIGE¹

Agraïixo l'oportunitat de poder parlar amb vostès sobre el gran artista català Àlvar Suñol.

He col·leccionat l'art d'Àlvar des del 1977, quan vaig comprar una litografia titulada *Els Coloms i el Poeta* (1974). Aquesta litografia –d'un vermell intens– continua essent una de meves preferides i també una de les preferides d'Àlvar. L'any següent, em vaig adonar que estava obsessionada amb les imatges d'Àlvar quan vaig cancel·lar un viatge professional molt important per poder comprar la suite *Nudes*. Però quina decisió tan bona vaig prendre!

Des d'aleshores, he trobat litografies, aquarel·les, escultures de bronze i de ceràmica, dibuixos i pintures d'Àlvar en galeries pertot arreu dels Estats Units. La identitat pictòrica que Àlvar va desenvolupar durant la temporada que va estar a Paris, durant els anys seixanta, fa reconeixible l'univers personal i únic de la seva obra. I tota la seva obra transmet assossec, pau, afecte i respecte a la humanitat, i un especial amor per la gent de Catalunya i del Mediterrani.

Àlvar ha atret molta atenció als Estats Units. Recentment a Georgia se li han fet dues exposicions monogràfiques. La primera va tenir lloc a la tardor del 2001 al Museu d'Art de

Georgia, associat amb la Universitat de Georgia, a Athens, on jo visc. Aquesta exposició va ser una retrospectiva de les seves litografies. La segona va tenir lloc al Museo d'Albany durant la tardor del 2007, i aquesta va ser una retrospectiva de pintures, dibuixos i escultures. Moltíssima gent va venir des de molt lluny per veure-la.

Ara voldria parlar de les meves impressions personals de l'art d'Àlvar. Primer, las imatges, la iconografia de la seva obra:

- Els personatges carregats de misticisme i un cert misteri, aparentment suspesos en l'aire en un ambient gairebé màgic; figures diàfanes, representades com aparicions, com éssers celestials, com imatges de l'ànima humana; de gènere ambigu –perquè, diu Àlvar, tots nosaltres, homes i dones, tenim les mateixes emocions, els mateixos desitjos.
- La figura de la dona, a vegades nua, que suggereix la plenitud de la vida.
- Els rostres com a expressió dels millors sentiments humans –l'amor, la tendresa maternal, l'afecte familiar i l'amistat.

- Les mans expressives, lleugeres.
- Els coloms, símbols de la pau que tant necessitem avui.
- L'ambient rural, les cases de poble al costat d'una església.
- El camp, el mar, la natura.
- Les flors, que la terra ens ofereix com un regal per als sentits.
- Les fruites, que alimenten el cos.
- Els instruments musicals, que alimenten l'esperit.
- I el rellotge, que marca les hores de la vida.

Betty Jean Craig i Àlvar Suñol al Museu de Badalona el dia 27 de novembre de 2008, durant l'acte inaugural de l'exposició Àlvar Suñol. Retrospectiva 1954-2008. Fotògraf: Pere Jiménez.

M'agrada la nostàlgia que expressa en la representació d'un poble mig recordat, mig imaginat, sense signes d'agressió de cap tipus, sense contaminació,

M'agrada el tema de celebració:

- La celebració de l'amor.
- La celebració de l'erotisme.
- La celebració de l'afecte per la família i els amics.
- La celebració de la maternitat.
- La celebració de les arts -de la música, de la pintura, de la poesia, de la dansa.
- La celebració de la literatura, dels grans textos de la història humana —la Bíblia, la mitologia.
- La celebració de la senzillesa, d'allò que és bàsic.
- La celebració de la plenitud de la vida.

M'agrada la tècnica, la composició i el discurs dels quadres:

- La tensió entre el que hi ha de geomètric i de volumètric, entre les línies corbes i suaus de les figures humanes i la linealitat de l'arquitectura, del paviment d'alguns interiors, de les composicions geomètriques que amb freqüència apareixen a la part inferior de les seves pintures.

- L'atmosfera il·lusionista i somiadora;
- La col·locació de les figures, com suspeses en l'espai.
- Els colors -els colors bellíssims gairebé transparents en algunes litografies i intensos en d'altres; els colors magnífics dels olis;
- La textura matèrica dels seus olis aconseguida amb la sàvia superposició de múltiples capes de pintura;

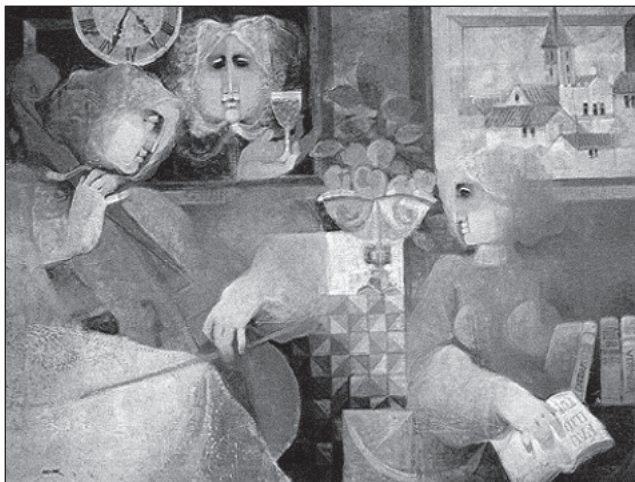
M'agrada el contingut conceptual i simbòlic de les seves pintures recents:

- La tensió entre la tradició, simbolitzada amb el raïm i el vi, i la globalització, simbolitzada per la Coca-Cola (y la Coca-Cola Light),.
- La tensió entre l'ou -l'origen de la vida, el principi-, i el rellotge —el transcurs de la vida fins a completar el seu cicle vital, la fi.
- La tensió entre l'art dels grans pintors del passat, com Piero della Francesca, Vermeer i Balthus, i l'art de l'avantguarda.
- La importància de l'amor, mentre el temps discorre.
- La importància del plaer, mentre el temps discorre.
- La importància de l'art, mentre el temps discorre.

El temps discorre. Ara més que abans, Àlvar sap que és necessari administrar bé el temps per pintar totes les idees que té en la ment.

Aquesta visió, Àlvar l'ha comunicada a la gent de Georgia en un gran oli titulat *Plenitud*, que va pintar especialment per a la Universitat de Georgia. Cada any cent mil persones veuen aquest quadre, que està penjat en el vestíbul central de la Universitat.

La Universitat de Georgia ha creat un centre per a l'estudi de l'art d'Àlvar i una sala permanent dedicada a l'art d'Àlvar, on s'exposa la col·lecció de litografies, escultures i dibuixos que ha fet Àlvar des del 1965. La biblioteca també compta amb una col·lecció de llibres i catàlegs publicats sobre la seva obra.

Plenitud, pintura a l'oli d'Àlvar per a la Universitat de Geòrgia.

Mediterrània, escultura d'Àlvar situada a Montgat. Fotògraf: Albert Cartagena.

Fa quatre anys, la Universitat va finançar la producció d'un documental sobre Àlvar, titulat *Àlvar: su Visión y su Arte*. Aquest documental va guanyar un primer premi en un festival per a pel·lícules independents i s'ha presentat a la televisió pública.

Aquests són alguns dels seus ideals: la pau, la llibertat i la tolerància, ideals sempre tan necessaris però especialment en el món actual en què vivim. Són els ideals que van inspirar la creació del monument *Mediterrània* a Montgat.

Jo li dec molt, a aquest gran artista. Tots li devem molt. Durant més de cinc dècades, Àlvar, a través de les seves obres, ens ha transmès uns valors que es tradueixen en la recerca d'un estil de viure en harmonia amb ell mateix i amb els altres, a saber escoltar la música de l'esperit, dels sentiments i els afectes, treballant i gaudint sàviament de la plenitud de la vida.

Gràcies per tot el que has ofert al món, Àlvar.

Nota

1. Betty Jean Craige és professora de literatura comparada i directora del Willson Center for Humanities and Arts de la Universitat de Georgia, Athens (Georgia, EEUU). El present article és el discurs que va pronunciar el 27 de novembre de 2008 al Museu de Badalona, amb motiu de la inauguració de l'exposició *Àlvar Suñol. Retrospectiva 1954-2008*.